

BDT2018. 3813.

I. Tisztességtelen a fogyasztói szerződésnek az a kikötése, amely hatásában a fogyasztó részéről tett tartozáselismerésnek minősül. Tárgyszó

II. Az egyoldalú kötelezettségvállalást rögzítő, végrehajtási záradékkal ellátható közokirat tartalmi szempontból ügyleti okiratot feltételez. Nem felel meg e követelménynek, ha a fél a közjegyző előtt csupán arról nyilatkozik, hogy korábban mással milyen tartalmú szerződést kötött.

III. Az egyoldalú kötelezettségvállaló jognyilatkozatot tartalmazó közokirat nem ténytanúsító okirat, közjegyzői tanúsítványba nem foglalható.*

Alkalmazott jogszabályok: [1959. évi IV. tv. 209/A. § \(2\) bek.](#); [18/1999. \(II. 5.\) Korm. rend. 1. § \(1\) bek. j\) pont](#); [1991. évi XLI. tv. III. § \(1\) bek.](#), [112. § \(1\) bek. a\) pont](#); [136. § \(1\) bek.](#); [1994. évi LIII. tv. 23/C. § \(1\) bek. a\) pont](#)

[1] A felperes módosított keresetében kérte annak megállapítását, hogy a felek között 2008. január 10. napján létrejött deviza alapú kölcsönszerződés 4. pont 1. bekezdés harmadik mondata a [Polgári Törvénykönyvről](#) szóló [1959. évi IV. törvény](#) (a továbbiakban: [1959-es Ptk.](#)) [209/A. § \(2\) bekezdése](#) és a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló [18/1999. \(II. 5.\) Korm. rendelet](#) (a továbbiakban: [Korm. rendelet](#)) [1. § \(1\) bekezdés b\)](#) és [j\) pontja](#) alapján tisztességtelen, ezért semmis. Előadta, hogy a felperes a támadott kikötésben alávetette magát az alperes által vezetett könyvekben és nyilvántartásokban foglalt adatoknak, amellyel lemondott arról a lehetőségről, hogy vita esetén kétségbe vonja az alperes által közölt tartozás összegét. A kikötés alapján az alperes jogosult saját nyilvántartásai alapján meghatározni követelése összegét és azt közjegyző előtt közokiratba foglaltatni és végrehajtási záradékkal elláttatni. Az így indult végrehajtási eljárással szemben a felperes végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása

iránti pert kénytelen indítani, amelyben a polgári perrendtartásról szóló [1952. évi III. törvény](#) (a továbbiakban: [1952-es Pp.](#)) [164. § \(1\) bekezdése](#) alapján a felperest terheli annak bizonyítása, hogy az alperesi követelés részben vagy egészben nem áll fenn. A perbeli kikötés tehát lehetőséget biztosít az alperesnek arra, hogy a bizonyítási terhet a felperes terhére fordítsa meg. Miután a perbeli kikötés kizárólag az alperes nyilvántartását tekinti hitelesnek a felperes tartozásának meghatározásakor, így az alperes egyoldalúan jogosult annak megállapítására, hogy a felperes szerződészerűen teljesíti-e kötelezettségeit, ezért a kikötés a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés b\) pontját](#) is sérti.

[2] Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását. Álláspontja szerint a perbeli kölcsönszerződés 4. pontja nem tisztességtelen, az nem sérti a [Korm. rendelet](#) felperes által megjelölt pontjait. A felperes tévesen hivatkozik arra, hogy a támadott kikötésben alávetette volna magát az alperes által vezetett könyvekben és nyilvántartásokban foglalt adatoknak. A felperes a kikötésben ugyanis nem az adatoknak vetette magát alá, hanem csak azt fogadta el, hogy azok az alperes közreműködésével felvételre kerülő közokirathoz (ténytánusítvány) közokirati tanúsításként szolgáljanak. A szerződés támadott rendelkezésében a tartozás összecszerúségének felperes általi elismerése nem szerepel, így az erre vonatkozó felperesi hivatkozások teljes mértékben megalapozatlanok. A támadott rendelkezés a bizonyítási terhet egyáltalán nem változtatja meg. A felperes megalapozatlanul hivatkozott a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés b\) pontja](#) szerinti tisztességtelenségi okra is, mert ez a jogszabályhely kizárólag a fogyasztóval szerződő fél saját teljesítésére vonatkozik, amely a támadott szerződéses rendelkezés kapcsán fel sem merülhet.

[3] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A felperes keresetét - annak tartalma szerint értelmezve - a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés a\), b\) és j\) pontja](#) alapján vizsgálta. Megállapította, hogy a perbeli kikötés nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a szerződés bank által történő önkényes értelmezésére adna lehetőséget, ezért a kikötés semmissége a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés a\) pontja](#) alapján nem áll fenn. Megállapította továbbá, hogy a perbeli feltétel a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés b\) pontja](#) alapján sem tisztességtelen. A fogyasztó tartozásának nyilvántartása és annak aktualizálása az alperes jogszabályon alapuló kötelezettsége, amelynek elmulasztásával jogsértést valósítana meg. A kikötés nem jogosítja fel az alperest arra, hogy akár saját, akár a felperes teljesítésének szerződészerűségét megállapítsa. Önmagában a fogyasztó tartozásának nyilvántartása ugyanis nem jelent jogosultságot a fogyasztó teljesítése szerződészerűségének megállapítására. A peresített kikötés nem eredményezi a bizonyítási teher fogyasztóra nézve hátrányos megváltoztatását sem, ezért nem ütközik a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés j\) pontjába](#). A közjegyzőkről szóló [1991. évi XLI. törvény](#) (a továbbiakban: [Kjtv.](#)) [111. §-a](#) alapján az alperesnek bármikor lehetősége van a közjegyzőnél közjegyzői ténytanúsítvány kiállítását kezdeményezni. A perbeli kikötés kizárólag az alperes jogszabályban biztosított jogosultságát rögzíti akként, hogy az általa vezetett nyilvántartások alapján a közjegyző azok tartalmát megállapítsa és ténytanúsítványban rögzítse. A bizonyítási teher átfordulása azt jelenti, hogy a fő- és ellenbizonyítás iránya felcserélődik, amely alapulhat törvényi vélelmen, eljárásjogi rendelkezésen vagy anyagi jogi szabályon. A bizonyítási teher megosztásáról vagy átfordulásáról az [1959-es Ptk. 200. § \(1\) bekezdése](#) alapján a felek a szerződésben megállapodhatnak. A perbeli kikötés azonban a bizonyítás terheit nem változtatja meg, az ugyanis az alperest terheli, csupán a felperes tartozása összecszerúsége tekintetében a bizonyítás módját határozza meg azáltal, hogy az alperes által tett nyilatkozatot a felperes elfogadja a tartozása közokirati tanúsításaként. Az [1952-es Pp. 3. § \(5\) bekezdése](#) alapján a bíróság e bizonyítási eszköz alkalmazásához sincsen kötve, a felperest e bizonyítékkal szemben is megilleti a védekezés és az ellenbizonyítás joga.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte az elsőfokú döntés megváltoztatását és a kereseti kérelmének helyt adó döntés meghozatalát. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítását. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság megsértette az [1952-es Pp. 221. § \(3\) bekezdése](#) szerinti indokolási kötelezettségét, mivel ítélete az érvénytelenségre vonatkozó hivatkozásaival szemben érdemi jogi

érvelést nem tartalmaz. Kereseti érvelését fenntartva kifejtette, hogy a perbeli kikötés a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés b\)](#) és [j\) pontjára](#) tekintettel semmis.

[5] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a keresetet teljes egészében megalapozottnak, az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően utasította el. A felperes tévesen és iratellenesen állítja, hogy az elsőfokú bíróság megsértette indokolási kötelezettségét, ugyanis az elsőfokú ítélet részletesen tartalmazza, hogy a felperes kereseti kérelmét milyen okból, milyen jogszabályok alapján tartotta megalapozatlannak. Az alperes nyomatékosan hivatkozott arra, hogy a jelen peres eljárás tárgyát képező jogkérdésben a [Kúria a Pfv.I.21.783/2016/5. számú ítéletében](#) állást foglalt és döntése teljes egészében az alperesi álláspontot támasztotta alá.

[6] Az alperes a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés j\) pontjára](#) irányuló felperesi hivatkozással összefüggésben előadta, hogy a perbeli rendelkezés semmilyen módon nem változtatja meg a bizonyítási terhet a felperes hátrányára. Előadta, hogy a közjegyzői ténytanúsítvány az alperesi felmondási nyilatkozat szövegét, illetve a felmondás megtörténtének tényét igazolja, amelyre a közvetlen végrehajthatóság elrendelése érdekében van szükség. A közjegyző ugyanakkor nem a felmondásról szóló ténytanúsítványt látja el végrehajtási záradékkal, hanem az eredeti, a szerződés megkötésekor készült, a folyósítás feltételét jelentő közokiratot, amely lehet kétoldalú szerződés vagy - mint a perbeli esetben - egyoldalú kötelezettségvállalást tartalmazó közokirat. A perbeli feltétellel a felperes csak a közjegyzői eljárás alkalmazását, a közjegyzői tanúsítvány felvételét, a tanúsítás formáját fogadta el, nem pedig a tartozása összezszerűségét. A végrehajtás elrendelése esetén az adós nincs elzárva attól, hogy az alapul szolgáló szerződés érvényességét vagy a végrehajtani kért összeget vitassa. Ennek érdekében végrehajtási záradék törlése iránti kérelmet, végrehajtási kifogást, illetve végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti pert kezdeményezhet. Ilyen kérelmek benyújtása vagy per megindítása esetén alapvetően az adóst terheli annak bizonyítása, hogy a szerződés érvénytelen vagy a vele szembeni követelés más összegben áll fenn. Ezzel azonban semmiféle bizonyítási teher nem fordul meg az adós hátrányára, hiszen amennyiben közokirat hiányában a hitelező per útján érvényesítené követelését, úgy ugyancsak a védekező adóst terhelne annak bizonyítása, hogy a szerződés érvénytelen, vagy a követelés más összegben áll fenn. Bizonyítási teher megfordulásáról akkor lehet beszélni, amennyiben valamely körülmény bizonyítását a jogszabályok kifejezetten az alperes számára írják elő, aki ezt a kötelezettségét szerződéses rendelkezés útján az adósra hárítaná át. Az adós nem a bizonyítási teher megfordulása miatt köteles állításait bizonyítani, hanem az [1952-es Pp. 164. § \(1\) bekezdése](#) szerinti alapelvből következően. A hitelező által állított és nyilvántartásaival igazolt, bizonyított összegekkel szemben az adós saját állításának valóságát magának kell bizonyítania, és nem a hitelező köteles bizonyítani az adós állításának valótlanságát. Mindezen a perbeli szerződés támadott rendelkezése semmit sem változtat. A felperes a szerződésben nem mondott le vitatási jogáról, ahogy a perbeli kikötés nem zárja el a felperest az ellenkező bizonyításától sem. Az alperes hangsúlyozta, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i [93/13/EGK tanácsi irányelv](#) (a továbbiakban: [Irányelv](#)) és a [Korm. rendelet](#) alapján a tisztességtelenséget egyébként sem önmagában a bizonyítási teher megfordulása eredményezi, hanem az a szerződési feltétel minősül tisztességtelennek, amely olyan bizonyítási terhet ró a fogyasztóra, amelyet az alkalmazandó jog értelmében rendesen a másik szerződő félnek kellene viselnie. A perbeli szerződés azonban ilyen kikötéseket egyáltalán nem tartalmaz. A felperes helyzetét nem a perbeli szerződéses rendelkezés, hanem a közokirati formára és a közvetlen végrehajthatóságra irányadó jogszabályi rendelkezések határozzák meg. Tény, hogy az alperes a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint abban az esetben is jogosult a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondásáról és a felmondás időpontjában fennálló tartozásról közjegyzői ténytanúsítványt készíttetni, ha a perbeli szerződés nem tartalmazza a támadott rendelkezést. A végrehajtási eljárás szempontjából a felmondás és az arról készült tanúsítvány a végrehajtás elrendelésének egyik feltétele, ugyanakkor a közvetlen végrehajtás elrendelésének alapjául elsődlegesen az egyoldalú kötelezettségvállaló közokirat szolgál. A támadott kikötés tehát a

jogszabályi rendelkezésekhez képest többletjogosítványt nem biztosított az alperes részére, ennél fogva a kikötés nem tekinthető tisztességtelennek, hiszen a szerződő felek jogaiban egyenlőtlenséget nem idézhetett elő, illetve nem változtathatta meg a felperesre vonatkozó bizonyítási terhet. A bírósági gyakorlat egyértelműen állást foglalt abban, hogy a végrehajtást elrendelő bíróság vagy közjegyző nem vizsgálhatja a felek közötti teljesítéseket, illetve azok elszámolásának helyességét, csak azt, hogy az okirat alakilag és tartalmilag megfelel-e a törvényi feltételeknek, amennyiben igen, úgy az okiratot záradékkal kell ellátni.

[7] A záradékolhatóság és a közvetlen végrehajtás a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján a perbeli kikötés hiányában is megilleti az alperest, ezért az a felperesi szándék, amely a kikötés érvénytelenségének megállapításával a közvetlen végrehajthatóságot, illetve a záradékolhatóságot kívánja kiiktatni, nem vezethet eredményre. A perbeli kikötés nem azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátását. A közvetlen végrehajtás alperes általi gyakorolhatósága nem a perbeli kikötésen, hanem jogszabály felhatalmazásán alapul. A perbeli egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat önmagában alkalmas közvetlen bírósági végrehajtás megindítására, záradékolásra. A felperes által megtett egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat teljeskörűen tartalmazza valamennyi, a közvetlen végrehajtás megindításához szükséges, a bírósági végrehajtásról szóló [1994. évi LIII. törvény](#) (a továbbiakban: [Vht.](#)) [23/C. § \(1\) bekezdésében](#), illetve a [Vht. 21. § \(1\) bekezdésében](#) foglalt feltételt, így az egyoldalú kötelezettségvállalást, a jogosult és a kötelezett nevét, a kötelezettség tárgyát, mennyiségét, összegét és jogcímét, valamint a teljesítés módját és határidejét is. A végrehajtás keretében érvényesíteni kívánt, fennálló tartozás összezszerúsége tekintetében tehát nem szükséges további közokirat, ténytanúsítvány szolgáltatása a közvetlen végrehajthatóság alkalmazásához. A záradékon alapuló közvetlen végrehajtás összezszerúségét az alapokirat, azaz a perbeli esetben a felperes által tett egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat teremti meg. Az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat szerinti követelés egy összegben történő esedékessé válását felmondás esetén az alperesi felmondó nyilatkozat igazolja, amely összezszerúség nélkül előterjeszhető. A záradékolás alkalmával az összezszerúség érdemi vizsgálatára nem kerül sor, azaz a közjegyző sem az adós fennálló tartozásának összegét, sem az alperesi felmondás jogszerúségét nem vizsgálja. A vonatkozó jogszabályok helyes értelmezése alapján tehát megállapítható az elsőfokú bíróság ítéletével összhangban, hogy a perbeli kikötés a jogszabályi rendelkezésekhez képest az alperes számára többletjogosítványt nem biztosít.

[8] Az alperes a felperesnek a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés b\) pontjára](#) irányuló hivatkozásával összefüggésben kifejtette, a perbeli kikötés fogalmilag nem tartozhat a hivatkozott jogszabályi rendelkezés alá, mivel az a fogyasztóval szerződő fél saját teljesítése szerződésszerúségének megítélését tilalmazza. A perbeli kikötés egyébként sem a teljesítésre vagy a teljesítés szerződésszerúségének megállapítására vonatkozik, és nem tartalmaz a teljesítés szerződésszerúségének megítélésére vonatkozó egyoldalú alperesi jogosultságot sem.

[9] Az alperes előadta továbbá, hogy a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés a\) pontjára](#) vonatkozó hivatkozás nem képezi a felperes kereseti kérelmének, illetve fellebbezésének részét. Az elsőfokú ítélet e körben tett megállapítását a felperesi fellebbezés nem érinti, így az elsőfokú ítélet e körben történő felülbírálatára sem kerülhet sor. A támadott kikötés egyébként nem hatalmazza fel az alperest valamely szerződési feltétel egyoldalú, kizárólagos értelmezésére, illetve a kikötés tekintetében az egyoldalúság sem áll fenn, így az nem ütközhet a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés a\) pontjába](#).

[10] A felperes fellebbezése alapos.

[11] Az ítéletábra a felperesi fellebbezés alapján mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy indokolt-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése az [1952-es Pp. 252. § \(2\) bekezdése](#) alapján. A felperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság megsértette az [1952-es Pp. 221. § \(1\) bekezdése](#) szerinti indokolási kötelezettségét, mert ezen az alapon csak akkor kerülhet sor az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, ha az ítéletből nem derül ki, hogy az elsőfokú bíróság a

döntését mire alapította. Az elsőfokú ítéletről ugyanakkor kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetét milyen jogi indokok alapján utasította el. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tehát nem volt ok.

[12] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítélet tábla a döntéssel és annak jogi indokaival azonban nem értett egyet.

[13] A felek között magánokirati formában létrejött kölcsönszerződés alapján a kölcsön folyósításának az volt a feltétele, hogy a felperes közjegyző előtt a kölcsön visszafizetésére irányuló és a közvetlen bírósági végrehajtás lehetőségét is tartalmazó egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tegyen. Tény azonban, hogy ez a közjegyzői okirat csak a címe alapján tartalmaz tartozáselismerő és kötelezettségvállaló nyilatkozatot, annak szövege szerint csak arról szól, hogy a felperes elismeri az alperessel történt szerződéskötés tényét és annak tartalmát.

[14] Az ítélet tábla ezért vizsgálta, hogy a szerződés támadott feltétele tekinthető-e az [1959-es Ptk. 242. §-a](#) szerinti tartozáselismerésnek, vagy fűződik-e hozzá azzal azonos joghatás. A tartozáselismerés ugyanis azzal a következménnyel jár, hogy a tartozás jogcímét nem változtatja meg, de a nyilatkozattevőt terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető vagy a szerződés érvénytelen. A tartozáselismerés tehát a rá vonatkozó anyagi jogi szabályok alapján a bizonyítási teher megfordulását eredményezi. A tartozáselismerés az adósnak a másik félhez intézett egyoldalú, címzett jognyilatkozata, megtevése feltételezi, hogy az adósnak legyen valamilyen jogcímen beazonosítható tartozása. A perbeli kikötés tartalma az, hogy az adós előre, még a kölcsön folyósítását megelőzően elismeri, hogy a tartozása összege mindig annyi, amennyit az alperes a saját nyilvántartása alapján állít. Ebből következően a feltétel nem azonos a tartozáselismeréssel, mert a szerződéskötés időpontjában, a folyósítás előtt a felperesnek tartozása nem állhatott fenn. A feltétel azért sem felel meg a tartozáselismerés jogintézményének, mert az nem az adós [1959-es Ptk. 242. § \(2\) bekezdése](#) szerinti egyoldalú, címzett jognyilatkozata, hanem a fogyasztóval szerződő fél által kialakított, egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel.

[15] Ettől függetlenül azonban a feltétel hatásában megegyezik az [1959-es Ptk. 242. § \(1\) bekezdése](#) szerinti tartozáselismeréssel, hiszen az elismerésre tekintettel a fogyasztót terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem az alperes által megjelölt összegben áll fenn. A [Korm. rendelet az Irányelv mellékletében](#) foglalt tisztességtelenségi esetek átültetését szolgálja, ezért azt az [Irányelv mellékletével](#) összhangban kell értelmezni. Az [Irányelv melléklete](#) alapján pedig a szerződési feltételek tisztességtelenségét azok tényleges hatására tekintettel kell vizsgálni. A perbeli szerződési feltétel hatásában a bizonyítási teher fogyasztóra hátrányos megfordulását eredményezi, ezért a [Korm. rendelet 1. § \(1\) bekezdés j\) pontja](#) alapján tisztességtelen. A [Korm. rendeletről](#) és az [Irányelvről](#) egyaránt az következik, hogy tilos szerződési feltételként tartozáselismerés hatású nyilatkozatot szerződésbe foglalni.

[16] Az ítélet tábla megjegyzi, a perbeli szerződési feltétel tisztességtelensége attól függetlenül áll fenn, hogy az miként befolyásolja a záradékolás és a közvetlen végrehajtás lehetőségét. A feltétel ugyanis nemcsak a végrehajtás elrendelésével összefüggésben fordítaná meg a bizonyítási terhet, hanem már a szerződés felmondása esetére vagy az alperes által a szerződés teljesítése iránt indított perben is.

[17] Az ítélet tábla annyiban egyetértett az alperessel, hogy a feltételnek a közvetlen végrehajtás lehetőségére nincs kihatása, ennek indokaira nézve azonban eltérő álláspontot foglalt el. Az alperes érvelése szerint a közjegyzői okirat alapján végrehajtás elrendelésére e feltétel nélkül is sor kerülhetne. Ehhez képest a perbeli közjegyzői okirat még a támadott kikötéssel együtt sem alkalmas arra, hogy azt a közjegyző végrehajtási záradékkal lássa el. A közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal való ellátásának konjunktív feltételeit a [Vht. 23/C. §-a](#), illetve a [Kjtv. 112. §-a](#) határozza meg. A perbeli esetben az egyoldalú kötelezettségvállalást tartalmazó közjegyzői okirat elkészítését az alperes a folyósítás feltételeként kívánta meg. A közjegyzői okirat címében valóban egyoldalú kötelezettségvállalásra utal, ténylegesen azonban csak azt tartalmazza, hogy a felperes előadása szerint a felek mikor, milyen tartalommal kötöttek szerződést. Ez az okirat tehát a [Vht. 23/C. § \(1\)](#)

[bekezdés a\) pontjának](#), illetve a [Kjtv. 112. § \(1\) bekezdés a\) pontjának](#) sem felel meg.

[18] A perbeli közjegyzői okirat tehát nem ügyleti okirat, hiszen a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló kötelezettségvállalás a magánokirati formában megkötött szerződésből ered, amelyhez képest a közjegyzői okirat semmilyen egyoldalú kötelezettségvállalást nem tartalmaz [[Kjtv. 111. § \(1\) bekezdés](#)]. A [Vht. 23/C. § \(1\) bekezdés a\) pontja](#) és a [Kjtv. 112. § \(1\) bekezdés a\) pontja](#) azt juttatja kifejezésre, hogy a kötelezettség szerződésen vagy egyoldalú nyilatkozaton alapul, és magának a jogügyletnek kell közjegyzői okiratban szerepelnie. Ennek az elvárásnak nyilvánvalóan nem felel meg az a perbeli eset, amikor az egyik szerződő fél a közjegyző előtt, közjegyzői okiratban rögzítetten arról nyilatkozik, hogy ezt megelőzően mással milyen tartalmú szerződést kötött. A felperes által támadott feltétel tisztességtelensége ugyanakkor a korábban kifejtettek szerint ettől függetlenül megállapítható.

[19] Az ítéletábra mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az [1952-es Pp. 253. § \(2\) bekezdése](#) alapján megváltoztatta és megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés 4. pont első bekezdés harmadik mondata szerinti, a fennálló kölcsön- és járuléktartozás közjegyzői okiratba foglalására vonatkozó feltétele érvénytelen. (*Fővárosi Ítéletábra 5.Pf.20.834/2017/4/II.*)